

PB-001-014303

Seat No. _____

M. A. (Sem. III) (CBCS) Examination

May/June – 2018

Sanskrit : Paper - 09

(Linguistics)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014303

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

१ नीचेनाभांथी कोरु पशु बे गधपंडो पर आवश्यक सभजूती साथे भाषांतर करो : १४

1 Translate with necessary notes on the following passages : 14
(any two)

(१) कस्तर्हि शब्दः ? येनोच्चारितेन सास्नालाङ्गुलककुदखुरविषाणिनां संप्रत्ययो भवति स शब्दः ॥ अथवा प्रतीतपदार्थकः लोके ध्वनिः शब्दः इत्यच्यते । तद्यथा । शब्दं कुरु । मा शब्दं कार्षीः । शब्दकार्यं माणवक इति । ध्वनिं कुर्वन्नेवमुच्यते । तस्माद् ध्वनिः शब्दः ॥

(२) चत्वारि वाक्परिमिता पदानि चत्वारि पदजातानि नामाख्यातोपसर्गनिपाताश्च । तानि विदुर्ब्रह्मिणाः ये मनीषिणः । मनसः ईषिणो मनीषिणः । गुहा त्रीणि निहिता नेङ्गयन्ति । गुहायां त्रीणि निहितानि नेङ्गयन्ति । न चेष्टन्ते । न निमिषन्तीत्यर्थः । तुरीयं वाचो मनुष्या वदन्ति । तुरीयं ह वा एतद्वाचो यन्मनुष्येषु वर्तन्ते । चतुर्थमित्यर्थः । चत्वारि ॥

(३) तथा सुवर्णं कयाचिदाकृत्या युक्तं पिण्डो भवति । पिण्डाकृतिमुपमृद्य रुचकाः क्रियन्ते । रुचकाकृतिमुपमृद्य कटकाः क्रियन्ते । कटकाकृतिमुपमृद्य रुचकाः क्रियन्ते । रुचकाकृतिमुपमृद्य कटकाः क्रियन्ते । कटकाकृतिमुपमृद्य स्वस्तिकाः क्रियन्ते । पुनरावृत्तः सुवर्णपिण्डः पुनरपरयाकृत्या युक्तः खदिराङ्गारसवर्णं कुण्डले भवतः । आकृतिरन्या चान्या च भवति द्रव्यं पुनस्तदेव । आकृत्युपमर्देन द्रव्यमेवावशिष्यते ।

(४) लक्ष्यं च लक्षणं चैतत्समुदितं व्याकरणं भवति । किं पुनर्लक्ष्यं लक्षणं च । शब्दो लक्ष्यः सूत्रं लक्षणम् । एवमप्ययं समुदाये व्याकरणशब्दः प्रवृत्तोऽवयवे नोपपद्यते । सूत्राणि चाप्यधीयान इष्यते वैयाकरण इति ।

૨	શબ્દાનુશાસનના પ્રયોજનો નિરૂપો.	૧૪
2	Describe the purpose of શબ્દાનુશાસનમ્.	14
અથવા/OR		
૨	શબ્દની પરિભાષા સમજાવો.	૧૪
2	Explain detail the definition of શબ્દ.	14
૩	અર્થપરિવર્તનના કારણોને વિસ્તારથી સમજાવો.	૧૪
3	Explain detail the change of meaning.	14
અથવા/OR		
૩	વાક્યને લક્ષિત કરી વાક્યના પ્રકારો સોદાહરણ ચર્ચો.	૧૪
3	Give characteristics of a sentence and illustrate its types.	14
૪	ભાષાઓનું પારિવારિક વર્ગીકરણ વર્ણવો.	૧૪
4	Analyse the languages in accordance of their families.	14
અથવા/OR		
૪	સતમ્ અને કેન્તુમ્ વર્ગની ભાષાઓ વિશે પરિચયાત્મક નોંધ લખો.	૧૪
4	Write an introductory note on any the languages of સતમ્ and કેન્તુમ્ class.	14
૫	નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો :	૧૪
5	Write notes on any two of the following :	14
	(૧) ગ્રાસમેનનિયમ:	
	(૨) આકૃતિમૂલક વર્ગીકરણ	
	(2) Diagrammatic analysis	
	(૩) ભાષા અને બોલીમાં અંતર	
	(3) Difference between language and dialect	
	(૪) વૃત્તિસમવાયાર્થ ઉપદેશ:	